

dc/en/2023/04/14/the-international-crimea-platform-first-black-sea-security-conference-participation-of-the-director-general-of-the-danube-commission-bucharest-13-april-2023/

2. Statement by the Director-General of the Secretariat of the Danube Commission at the 2nd Black Sea Security Conference of the International Crimea Platform. DC. 2024. URL: <https://www.danubecommission.org/dc/en/2024/04/26/danube-commission-participated-in-the-second-black-sea-security-conference-of-the-international-crimea-platform-in-sofia/>

3. Спільна декларація Учасників Міжнародної Кримської платформи, 2021 р., Київ. URL: <https://mfa.gov.ua/news/spilna-deklaraciya-uchasnykiv-mizhnarodnoyi-krimskoyi-platforni>

4. Спільна заява учасників Третього Парламентського саміту Кримської платформи, 2024 р., Ріга. URL: <https://crimea-platform.org/news/spilna-zaiava-uchasnykiv-trethoho-parlamentskoho-samitu-krymskoi-platforni/>

5. Спільна заява учасників Четвертого саміту Міжнародної Кримської платформи, 2024 р., Київ. URL: <https://crimea-platform.org/news/joint-statement-of-the-participants-of-the-fourth-summitof-the-international-crimea-platform/>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-527-3-2>

PROSPECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL AND NATIONAL MARITIME SECURITY STRATEGIES

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ МОРСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Zhuravel Andrii Vladyslavovich

*cadet of the educational and scientific institute for the training of specialists for the criminal police units of the National Police of Ukraine of the Odesa State University of Internal Affairs
Odesa, Ukraine*

Журавель Андрій Владиславович

*курсант навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Національні стратегії морської безпеки зосереджуються на захисті морських кордонів, інфраструктури, ресурсів та забезпеченні суверенітету на морі. В Україні, зокрема, важливими елементами

національної стратегії є діяльність Військово-Морських Сил Збройних Сил України, Морської охорони Державної прикордонної служби, а також залучення цивільних служб до забезпечення безпеки морського транспорту, навігації та ресурсів.

У липні 2024 року Рада національної безпеки і оборони України схвалила Стратегію морської безпеки, яка була затверджена Указом Президента Володимира Зеленського. Метою цієї стратегії є забезпечення готовності до ефективного запобігання та реагування на загрози морській безпеці України. Стратегія ґрунтується на чотирьох ключових засадах: оборона та безпека, стійкість, розвиток та взаємодія [1, 2]. У листопаді 2024 року Кабінет Міністрів України затвердив план реалізації цієї стратегії, розроблений Міністерством оборони. Основні завдання плану включають підвищення спроможностей сектору безпеки та оборони, Військово-Морських Сил Збройних Сил України та Морської охорони Державної прикордонної служби для протидії агресії та реагування на інші загрози, деокупацію тимчасово окупованих територій узбережжя, внутрішніх вод і континентального шельфу України, а також відновлення пошкодженої інфраструктури [1, с. 85].

Україна активно співпрацює з державами Балто-Чорноморського регіону у сфері морської безпеки. Це включає участь у міжнародних наукових конференціях, обмін досвідом та координацію дій для забезпечення стабільності в Чорному та Азовському морях. Зокрема, нещодавно відбулася міжнародна наукова конференція, присвячена стану реалізації міжрегіональних та національних стратегій морської безпеки, що підкреслює важливість співпраці між державами регіону. Таким чином, Україна активно впроваджує національні стратегії морської безпеки та зміцнює співпрацю з сусідніми державами для забезпечення стабільності та безпеки в морських просторах.

Одним із важливих кроків у реалізації міжрегіональних стратегій є створення міжнародних коаліцій для боротьби з піратством, незаконним рибальством та екологічними загрозами. Наприклад, Європейський Союз активно співпрацює з країнами Східної Європи та Чорноморського басейну для забезпечення стабільності та безпеки в цих водах, надаючи технічну та фінансову допомогу у модернізації флоту, охороні кордонів та обміні розвідувальною інформацією. Одним із яскравих прикладів міжрегіонального співробітництва є діяльність Міжнародної морської організації (ІМО), що координує дії між країнами для забезпечення безпеки на морі та охорони навколишнього середовища, зокрема через моніторинг морського транспорту та екологічні ініціативи [2].

Незважаючи на численні зусилля, реалізація як національних, так і міжрегіональних стратегій морської безпеки стикається з низкою викликів. Одним з основних є політична нестабільність в окремих

регіонах, що може ускладнювати співпрацю між країнами та реалізацію спільних проєктів. Наприклад, конфлікти в Чорноморському регіоні, зокрема російська агресія проти України, впливають на ефективність міждержавних угод і на безпеку морських кордонів [3].

Іншим важливим фактором є технічне оснащення та ресурси, оскільки багато країн не мають достатніх фінансових можливостей для розвитку своїх морських сил і технологій, що знижує ефективність запобігання загрозам. Крім того, на морі часто виникають нові загрози, такі як цифрові атаки на морські судна або екологічні катастрофи, що вимагають від держав гнучкості в адаптації стратегій безпеки.

Стан реалізації міжрегіональних та національних стратегій морської безпеки свідчить про те, що хоча багато держав активно працюють над захистом своїх морських кордонів і ресурсів, є необхідність у подальшій інтеграції та співпраці між державами для ефективної боротьби з глобальними морськими загрозами. Україні важливо продовжувати посилення власної морської безпеки, зокрема через зміцнення флоту, співпрацю з міжнародними організаціями та регіональними партнерами, а також впровадження новітніх технологій для боротьби з піратством, тероризмом та іншими загрозами.

Перспективи розвитку міжнародних угод щодо морської безпеки є ключовим аспектом для ефективної реалізації стратегій. Відкриття нових морських шляхів, розвиток трансконтинентальних торгових маршрутів та збільшення активності в морських районах, що підлягають суперечкам, вимагають більш тісної співпраці між державами. У рамках глобальних ініціатив, таких як ООН, країни можуть розробляти нові універсальні механізми для регулювання морської безпеки. Важливим кроком є створення міжнародних морських зон для охорони від військових та екологічних загроз, розширення правових норм, що забезпечують вільне судноплавство при одночасному захисті від піратства та незаконної діяльності на морі.

Література:

1. Булатова О.В. Економічна безпека країн в умовах сучасних глобальних трансформацій: виклики, загрози, ризики: монографія. 2024. С. 85.

2. Президент України Володимир Зеленський затвердив Стратегію морської безпеки України. URL: <https://marad.gov.ua/ua/news/prezident-ukrayini-volodimir-zelenskij-zatverdiv-strategiyu-morskoyi-bezpeki-ukrayini?utm>

3. Уряд затвердив план реалізації Стратегії морської безпеки України. URL: <https://mod.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-plan-realizaciyi-strategiyi-morskoyi-bezpeki-ukrayini?utm>